

Kultura

rocznica

Uczcimy 70. rocznicę likwidacji getta w Lublinie

Iłona Lec

i.lec@kurierlubelski.pl

Koncert muzyki żydowskiej, misteria, spotkanie ze światową sławą kompozytorem, Misterium Światła i Ciemności. Trwają przygotowania do obchodów 70. rocznicy likwidacji getta na lubelskim Podzamczu.

Nocą z 16 na 17 marca 1942 roku odszedł pierwszy transport 1,4 tysiąca osób do obozu zagłady w Bełżcu. W ciągu miesiąca trafiło tam ponad 26 tysięcy Żydów. Ta data uznawana jest za początek „Akcji Reinhardt”, czyli zagłady Żydów na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

W przeddzień oficjalnej rocznicy, o godzinie 18.00 w Studiu Muzycznym Radia Lublin, odbędzie się szczególny koncert.

– Chcemy pokazać piękno kultury żydowskiej, którą Lublin żył do wybuchu II wojny światowej. Na scenie niezwykle pieśni w trzech językach: jidysz, polskim oraz hebrajskim, wykona je znany solista, Jacek Ścibor, profesor muzykologii na Uniwersytecie Rzeszowskim, przy wtórze chóru Politechniki

Josef Dakar, prezes Ziomkostwa Lubliner z żoną Noją. Josef jest przewodniczącym Stowarzyszenia Lubliner z Tel Awiwu i honorowym ambasadorem Lublina tamże. Jego najbliżsi zginęli w Krępcu, Auschwitz. Jest inicjatorem polsko-izraelskich kontaktów kulturalnych, także uroczystości rocznicowych. Wraz z innymi gośćmi będzie opowiadać o losach rodziny.

Lubelskiej. Pomiędzy pieśniami, nawiązując do spuścizny duchowej, będą cytowani mędrcy, rabini i cadykowie – zapowiada Ryszard Montusiewicz z RL.

Wśród widzów zasiądzie również grupa około 40 osób reprezentujących środowisko Żydów lubelskich, która przyjeź-

dza specjalnie na lubelskie obchody z Izraela, Francji i Ameryki Północnej. Koncert jest wolny i udział w nim mogą wziąć wszyscy mieszkańcy Lublina. Jego owocem będzie płyta z nagraniami utworów w specjalnej edycji przygotowanej dla upamiętnienia tej rocznicy.

Już od dziesięciu lat Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN” aktywnie włącza się w organizację obchodów likwidacji lubelskiego getta. 16 marca uroczystości będą trwały cały dzień.

Od godziny 10.00 do 18.30 na placu Zamkowym uczniowie lubelskich szkół oraz mieszkańcy miasta będą odczytywali listę około 4,5 tysiąca nazwisk z Księgi Wykazu Żydów, przebywających na terenie Majdanu Tatarskiego w 1942 roku. W przerwach młodzież będzie do-

Chcemy pokazać piękno kultury żydowskiej, wspomnieć Żydów z Lublina

datkowo cytowała fragmenty Dziennika Zagłady Idy Glikstajn.

W południe w Instytucie Muzycznym UMCS (al. Kraśnicka 2b) odbędzie się wyjątkowe, otwarte dla wszystkich zainteresowanych, spotkanie z kompozytorem, dyrygentem i pedago-

giem muzycznym, Krzysztofem Pendereckim.

Tradycją stało już się coroczne Misterium Światła i Ciemności organizowane przez Teatr NN. O godzinie 18.15 na placu Zamkowym, w przestrzeni, gdzie niegdyś było miasto żydowskie, zgaśnie zupełnie światło. Na chwilę Brama Grodzka stanie się Bramą pomiędzy Światłem i Ciemnością. Tylko tam, w jej głębi, będzie paliła się „Lampa Pamięci”, ostatnia ocalona z miasta żydowskiego. W tym czasie uczniowie dokończą odczytywanie długiej listy nazwisk Żydów przebywających na Majdanie Tatarskim.

W sobotę, w siedzibie Teatru NN rozegra się dokumentalny teatr. – O godzinie 18.00 rozpocznie się spotkanie, które nazwalismy „Ocalone losy. Misterium”. Udział w nim wezmą uczniowie. Młodzież na żywo, przy publiczności, będzie przeprowadzała wywiady z 35 osobami reprezentującymi społeczność Żydów lubelskich. Później rozmowy te zostaną zredagowane i wydamy je w formie książki – mówi Witold Dąbrowski z Teatru NN.

Spacer po mieście, którego już nie ma

SPACER

● Ma 16 stron, format pocztówki i jest czarno-biały. Opowiada o spacerze po Lublinie małego Henia Żytomirskiego z ojcem Szmuelem.

Chłopiec chce pójść na lody, ale tato upomina go, że muszą najpierw odebrać szkolny mundurek. 6-letni Henio, który miał pójść 1 września 1939 r. do szkoły, jest bohaterem komiksu wydanego z okazji 70. rocznicy likwidacji lubelskiego getta. - To obyczajowa rekonstrukcja historyczna. Trasa wytyczona jest topograficznie i przechodzi również przez miejsca, których teraz już nie ma – opowiada Maciej Pałka z pracowni komiksu Teatru NN. Komiks jest wspólnym dziełem Macieja Pałki (rys.) i Karola Konwerskiego (tekst). Będzie rozdawany w trakcie Misterium Światła i Ciemności.